

Call for papers

Prevention – konsten att lära av det som inte händer

Prevention – att förebygga det oönskade i stället för att i efterhand åtgärda det – lyfts ofta fram som nyckeln till en långsiktigt hållbar sjukvård och ett hållbart, resilient samhälle. Men prevention omfattar inte bara det rent medicinska, utan även känslomässig och intellektuell beredskap och motståndskraft; att såväl individer som organisationer har förmåga att stå emot ryktesspridning, förtalskampanjer och politisk populism i en tid då välfärden snarare monteras ner än byggs upp. Prevention omfattar både vår historia och vår framtid; den påminner oss om vikten av att lyssna på dem som i andra tider har formulerat visioner om vårt välmående och om att värna dem som ännu inte har fötts.

Utmaningen i att gestalta, belysa eller problematisera resultatet av prevention består i att den är en sorts blind fläck; det som inte händer är inte kännbart, svårt att med säkerhet fastställa och problematiskt att övertygande förmedla. Preventionskomplikationer, såsom vaccinskador, är synliga och debatteras flitigt av somliga medan många medborgare – i takt med utrotningen av sjukdomar – har begränsad kunskap om de allvarliga infektionssjukdomar som vaccin skyddar emot. Prevention handlar om att möta existerande faror men också om att identifiera och gestalta faror som ännu inte finns. Preventivt arbete inom hälso- och sjukvård samt socialpolitikens område kan, på grund av sin osynliga karaktär, vara svårt att beskriva eller belägga vetenskapligt.

Därtill skrivs preventionens idéer om ett hälsosamt liv in i skinnet på den enskilda individen. Sökandet efter hälsofaror genom screening och liknande preventiva metoder förvandlar människokroppen till ett vetenskapligt objekt som regelbundet behöver övervakas och utvärderas. Det medicintekniska språket har blivit allas språk; det är så människor ofta beskriver sina kroppar, i synnerhet sina sjukdomar.

Med detta Call for papers söker vi manuskript som kan belysa det komplexa fenomenet prevention i ett medicinsk humaniora-perspektiv och som alltså tar sin utgångspunkt i gränslandet mellan medicin, hälsovetenskap, humaniora, samhällsvetenskap och konstarterna. Medicinsk humaniora är ett interdisciplinärt fält på stark framväxt i Sverige, med tre centrumbildningar bara under de senaste åren och ett nationellt nätverk. Vi vänder oss särskilt till er som är aktiva inom fältet och har stort intresse för nya interdisciplinära utmaningar.

Bidrag skickas som bilaga till SMT_temanummer@med.lu.se och förfarandet sker i två steg: Abstrakt (max 300 ord) skickas in senast 2024-03-01. De vars abstrakt blivit accepterade av redaktörsgruppen får senast 2024-03-21 en inbjudan att komma in med ett fullständigt manuskript (cirka 3000 ord + tabeller), med deadline 2024-08-15. Vi ser fram emot era bidrag!

Anna Tunlid, Mia-Marie Hammarlin och Lars Hagander vid Birgit Rausing Centrum för Medicinsk Humaniora, Lunds Universitet. <https://www.medicinsk-humaniora.lu.se/start>